

Skatteparadiset Liechtenstein, som har store demokratiske mangler, har fått vetorett over en viktig del av norsk utenrikspolitikk.

Skatteparadis har vetorett over norsk utenrikspolitikk

NORGE OG EUROPA

Per Kristian Aale
Brussel

Aftenpostens korrespondent

Da Aftenposten ba om å få se referatene fra møtene mellom EU og EFTA-statene, ble vi nektet innsyn. Årsaken var at Liechtenstein og Island sa nei.

EØS-samarbeidet mellom de tre EFTA-landene krever nemlig enstemmighet, og Liechtenstein og Island har dermed kunnet bestemme hvor mye som skal hemmeligholdes.

For at nye EU-lover skal innlemmes i EØS-avtalen, må alle de tre landene være enige.

- Liechtenstein og Island har

dermed vetorett over en viktig del av norsk utenrikspolitikk, fremholder EU-forskeren Ulf Sverdrup.

Han peker på at EØS er det mest omfattende utenrikspolitiske avtaleverket Norge har. Det regulerer forholdet til EU, men også til de 27 medlemslandene. Dessuten regulerer det forbindelsene til de andre EFTA-landene.

Gnisninger

I Europautredningens sluttrapport, der Norges tilknytning til EU er gjennomgått, pekes det på at samarbeidet mellom EFTA-statene hovedsakelig har gått bra, men at det også har vært betydelig uenighet i viktige saker:

- Da EU ble utvidet østover med en rekke land i 2004, betydde det at også EØS-avtalen ble utvidet tilsvarende, noe som har fått betydelige konsekvenser for Norge. Denne prosessen ble imidlertid kraftig forsinket fordi fyrsten av Liechtenstein satte seg på bakbena.

Bakgrunnen var at Tsjekkoslovakia etter krigen konfiskerte alle tyske eiendommer, også eiendommene til fyrstehuset selv om det ikke var tysk. Fyrsten krevde derfor at Tsjekia og Slovakia skulle tilbakeføre disse eiendommene før han ville underskrive en utvidelse av EØS. EFTA-landene signerte til slutt avtalen uten at man kom frem til noen enighet om eiendomssaken.

- En rekke EU-lover er blitt forsinket fordi Island og Liechtenstein har mindre administrative ressurser.
- Norge har vært langt mer villig til å utvide EØS-avtalen enn de to andre landene, og Norge har jevnlig uttrykt frustrasjon over at det tar lang tid å bli enige innad i EFTA.
- Uenighet om offentlighet og innsyn i EØS-samarbeidet.

Samarbeider tett

De tre landene har utviklet et om-

fattende institusjonelt samarbeid, deriblant EFTA-domstolen, overvåkningsorganet ESA og EFTA-sekretariatet - tillegg til flere andre organer og komiteer.

I Europautredningens sluttrapport heter det at Norges nærmeste allierte i Europa - Liechtenstein og Island - ikke er noen naturlige samarbeidspartnere for Norge. Skatteparadiset Liechtenstein er blitt kritisert av Europarådet for demokratiske mangler, og Norge har ingen historiske, politiske, økonomiske eller andre bånd med fyrstedømmet. Med Island har Norge få felles interesser utover fiskerisektoren, og heller ikke alltid der.

«Kravet om enstemmighet mellom de tre EFTA-statene er i praksis en viktig skranke i norsk europapolitikk og en potensiell kilde til sårbarhet i forholdet mellom Norge og EU», heter det i rapporten.

Twitter: @pkaale

Liechtenstein

Fyrstedømme: Ligger i Alpene, mellom Sveits og Østerrike. Styres av fyrst Hans-Adam 2.

Flateinnhold: 160 km².

Innbyggere: 35 000.

Befolkning: Har en av de høyeste levestandardene i verden.

Hovedstad: Vaduz.

Språk: Tysk.

*Gjelder i perioden 30. januar - 5. februar 2012. Kan ikke kombineres med andre tilbud. Rabatten trekkes fra normalprisen.

THIS WEEKS OFFER!

**OPUS2
mediemøbel
-50%**

Opus2 mediemøbel i oljet valnøtt. Før 9.999,-
Nå 5.000,- Du sparer 50%

**DESIGN
SALE**

**ALLE
SOFAER
-10%**

Bolia.com

NEW SCANDINAVIAN DESIGN